

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA – 4113-01-01/2013

D/13/504

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/13/504 – Realizacja wniosków pokontrolnych po kontroli Funkcjonowanie straży gminnych (miejskich) P/10/167
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Bożena Zawadzka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87193 z dnia 02 lipca 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Stołecznego Warszawy ¹ , Plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Hanna Gronkiewicz – Waltz, Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy ² . (dowód: akta kontroli str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ realizację wniosków pokontrolnych w zakresie egzekucji należności z tytułu mandatów karnych kredytowanych wystawionych przez Straż Miejską w Warszawie, w latach 2011-2013 (do 30 czerwca).

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą, Urząd wystawił 236 050 tytułów wykonawczych na kwotę 26 661,3 tys. zł, w tym: w 2011 r. 82 807 tytułów wykonawczych na kwotę 8 265,8 tys. zł, w 2012 r. - 94 682 tytuły na kwotę 10 899,4 tys. zł, i w 2013 r. (do 30 czerwca) – 58 561 tytułów wykonawczych na kwotę 7 496,1 tys. zł. Średni czas od upływu terminu płatności mandatu do wystawienia tytułu wykonawczego wynosił: w 2011 r. – 90 dni a w 2012 r. - 118 dni, przy czym w 2012 (w porównaniu do 2011 r.) ilość wystawionych mandatów karnych kredytowanych wzrosła o 45 579 (o 29,4 %). W latach 2011-2012 zmniejszyła się liczba dokonanych odpisów mandatów karnych kredytowanych: ze 129 044 mandatów na kwotę 11 239,9 tys. zł, odpisanych w latach 2008-2009, do 47 653 mandatów na kwotę 5 081,0 tys. zł, odpisanych w latach 2011-2012.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody uzyskane z tytułu kar i grzywien za wykroczenia drogowe oraz terminowość i skuteczność egzekucji należności z tytułu mandatów.

Opis stanu faktycznego

1.1. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Biura Księgowości i Kontrasygnaty Urzędu m. st. Warszawy⁴, prowadzenie spraw związanych z windykacją nie uiszczonych w terminie mandatów, wystawionych przez Straż Miejską oraz

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Prezydent

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Zarządzenie Nr 3845/2013 Prezydenta M.st. Warszawy z dnia 01 lutego 2013 r.

prorowadzenie administracyjnych postępowań egzekucyjnych należności pieniężnych należało do zadań Wydziału Ewidencji i Windykacji Mandatów.

(dowód: akta kontroli str. 23-45)

W latach 2011-2013 (do 31 maja) Straż Miejska nałożyła i przekazała do Urzędu 450 293 mandaty karne kredytowane na kwotę 62 105,6 tys. zł, w tym: w 2011 r. - 154 804 mandaty na kwotę 15 772,9 tys. zł., w 2012 r. - 200 383 mandaty na kwotę 29 319,9 tys. zł i w 2013 r. (do 31 maja) - 95 106 mandatów na kwotę 17 012,8 tys. zł. W okresie objętym kontrolą, w porównaniu do okresu: 2008 – 2010 (I kwartał), liczba mandatów karnych kredytowanych wzrosła o 123,5% (z 201 441 mandatów do 450 293), a średni czas od upływu terminu płatności mandatu do wystawienia tytułu wykonawczego wynosił: w 2011 r. - 90 dni a w 2012 r. - 118 dni, podczas gdy w 2008 r. wynosił 155 dni, a w 2009 r. 97 dni.

(dowód: akta kontroli str. 144-145, 250)

1.2. Spośród 450 293 mandatów karnych kredytowanych na kwotę 62 105,6 tys. zł, na dzień 10 lipca 2013 r. zobowiązani uregulowali należności wynikające z 227 729 mandatów na kwotę 34 195,5 tys. zł, z tego:

- 97 124 mandaty na kwotę 12 371,9 tys. zł⁵ - zostały zapłacone w terminie,
- 130 605 mandatów na kwotę 21 823,6 tys. zł⁶ - zostało zapłaconych przed wystawieniem tytułów wykonawczych.

(dowód: akta kontroli str. 144)

1.3. Szczegółową analizą w zakresie terminowości dokonywania wpłat należności z tytułu mandatów karnych kredytowanych oraz terminowości wystawiania tytułów wykonawczych objęto 450 wybranych losowo mandatów⁷ na kwotę 64,0 tys. zł. Stwierdzono, że wg. stanu na dzień 10 lipca 2013 r., 228 mandatów na kwotę 37,2 tys. zł zostało zapłaconych w terminie lub przed wystawieniem tytułów wykonawczych. Na pozostałe zaległości Urząd wystawił 222 tytuły wykonawcze na kwotę 26,8 tys. zł, z tego:

- 17 tytułów wykonawczych na kwotę 2,2 tys. zł wystawiono w okresie od 61 do 90 dni od daty wystawienia mandatu,
- 172 tytuły wykonawcze na kwotę 19,3 tys. zł wystawiono w okresie od 91 do 120 dni od daty wystawienia mandatu,
- 32 tytuły wykonawcze na kwotę 5,0 tys. zł zostały wystawione od 121 do 150 dni od daty wystawienia mandatu,
- 1 tytuł wykonawczy na kwotę 0,4 tys. zł został wystawiony po 5 miesiącach od daty wystawienia mandatu.

W wyniku podjętych działań egzekucyjnych, do 30 czerwca 2013 r. Urząd wyegzekwował należności od 86 dłużników w kwocie 13,2 tys. zł (49,3% należności objętych tytułami wykonawczymi).

(dowód: akta kontroli str. 147-167, 255)

Dyrektor Biura Księgowości i Kontrasygnaty, w złożonym wyjaśnieniu⁸ podała, że od października 2012 r. rozpoczęto wdrożenie nowego systemu informatycznego, służącego do obsługi egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, co pozwoliło na przyspieszenie procesu rejestracji bardzo dużych ilości tytułów wykonawczych, obejmujących należności z tytułu mandatów karnych

⁵ Z tego: 35 206 mandatów na kwotę 3 542,0 tys. zł z 2011 r., 41 854 mandaty na kwotę 5 580,7 tys. zł z 2012 r. i 20 064 mandaty na kwotę 3 249,2 tys. zł z 2013 r.

⁶ Z tego: 38 221 mandatów na kwotę 3 982,9 tys. zł z 2011 r., 67 649 mandatów na kwotę 12 096,5 tys. zł z 2012 r. i 24 735 mandatów na kwotę 5 744,2 tys. zł z 2013 r.

⁷ Z tego: z 2011 r. - 150 mandatów na kwotę 15,9 tys. zł, z 2012 r. - 150 mandatów na kwotę 20,4 tys. zł i z 2013 r. - 150 mandatów na kwotę 27,7 tys. zł.

⁸ Pisma z dnia: 9 lipca 2013 r., znak: PE-1.36.2013.ZKA, 12 lipca 2013 r., znak: KK-2.3162.5500.2013.PST, 26 lipca 2013 r., znak: KK-2.3162.5749.2013.PST.

kredytowanych, nakładanych przez Straż Miejską. Opracowano ze Strażą Miejską m.st. Warszawy nową procedurę przekazywania mandatów karnych do Wydziału Ewidencji i Windykacji Mandatów: obecnie mandaty przekazywane są dwukrotnie w ciągu miesiąca (poprzednio przekazywane były raz w miesiącu). W wyniku powyższych działań uzyskano wzrost wydajności pracy w Wydziale Ewidencji i Windykacji Mandatów Biura Księgowości i Kontrasygnaty, o czym świadczy ilość wystawionych tytułów wykonawczych przez jednego pracownika, która systematycznie wzrastała i wynosiła: w 2009 r. – 7 602 tytuły, w 2010 r. – 5 970, w 2011 r. – 8 199, i w 2012 r. – 8 530 tytułów wykonawczych.

Dyrektor Biura wyjaśniła, że wystawienie tytułów wykonawczych objętych szczegółowym badaniem po upływie czterech miesięcy od daty wystawienia mandatów wynikało m. in. z wymiany sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem w Wydziale Ewidencji i Windykacji Mandatów oraz postanowienia NSA z dnia 1 lutego 2013 r.⁹, w którym wskazano Prezydenta Miasta jako organ właściwy do prowadzenia egzekucji administracyjnej należności z tytułu mandatów karnych kredytowanych, wystawionych przez Straż Miejską.

(dowód: akta kontroli str. 101-104, 115-117, 229-232)

1.4. W latach 2011-2012 dokonano odpisu z tytułu przedawnienia 47 653 mandatów karnych kredytowanych na kwotę 5 081,0 tys. zł (27 049 mandatów na kwotę 2 353, 8 tys. zł. z 2007 r. oraz 20 604 mandaty na kwotę 2 727,2 tys. zł z 2008 r.). W porównaniu do odpisanych należności z tytułu przedawnienia w latach 2008-2009 w kwocie 11 239,9 tys. zł, odpisana kwota zmniejszyła się o 6 158, 9 tys. zł (o 121,2%).

Dyrektor Biura Księgowości i Kontrasygnaty wyjaśniła¹⁰, że przyczyną przedawnienia należności z tytułu mandatów karnych kredytowanych było m. in.: brak możliwości przerwania biegu przedawnienia tych należności, który zgodnie z art.45 § 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeksu Wykroczeń¹¹, wynosi 3 lata od terminu wymagalności mandatów, brak majątku z którego można by prowadzić egzekucję, w tym duża liczba osób ukaranych wielokrotnie (w 2007 r. - 467 osób zostało kilkakrotnie ukaranych 12 419 mandatami, co stanowiło 45,9% ogółem odpisanych przedawnionych należności z mandatów nałożonych w 2007 r.).

(dowód: akta kontroli str. 178-183)

1.5. Zrealizowane w latach 2011-2013 (I półrocze)) dochody z tytułu grzywien, mandatów i innych kar od osób fizycznych w dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdział 75416 – Straż Gminna (Miejska), § 0570 – Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych, wyniosły 50 334,8 tys. zł, z tego: w 2011 r. – 11 726,62 tys. zł, w 2012 r. - 22 289,8 tys. zł i w I półroczu 2013 r. – 16 318,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 105-110, 169-170)

Dochody uzyskane z tytułu mandatów karnych kredytowanych nałożonych z powodu przekroczenia limitów prędkości oraz niestosowania się do sygnalizacji świetlnej (ujawnionych za pomocą urządzeń rejestrujących), wyniosły w 2012 r. - 4 110,8 tys. zł i w 2013 r. (do 31 maja) – 1 957,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 133-138)

Dyrektor Biura Księgowości i Kontrasygnaty poinformowała¹², że w 2011 r. Urząd nie prowadził wyodrębnionej ewidencji dochodów z tytułu mandatów karnych

⁹ Sygn. akt II GW 18/12.

¹⁰ Pismo z dnia 25 lipca 2013 r., znak: KK-2.3162.5691.2013.PST.

¹¹ Dz. U z 2013 r., poz. 482.

¹² Pismo z dnia 31 lipca 2013 r., znak: KK-2.3162.5816.2013.PST.

kredytowanych nałożonych z powodu przekroczenia limitów prędkości oraz niestosowania się do sygnalizacji świetlnej (ujawnionych za pomocą urządzeń rejestrujących).

(dowód: akta kontroli str. 252-254)

Dochody uzyskane z mandatów za wykroczenia drogowe ujawnione za pomocą urządzeń rejestrujących, wystawione przez Straż Miejską, zostały w całości przeznaczone na finansowanie zadań inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych związanych z siecią drogową, zgodnie z art. 20d ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych¹³. W 2012 r. wydatki na realizację zadań inwestycyjnych w dziale 600 -Transport i łączność, wyniosły 4 604,2 tys. zł, w tym: rozdział 60013 – Drogi publiczne wojewódzkie – 3 000,0 tys. zł (środki przeznaczono na rozbudowę wraz z przebudową skrzyżowania ul. Wólczyńskiej z ul. Arkuszową), rozdział 60015 - Drogi publiczne w miastach na prawach powiatu – 1 604,2 tys. zł. (środki przeznaczono na utrzymanie i remonty dróg oraz przebudowę skrzyżowania ul. Vogla z ul. Syta i budowa ul. Zaściankowej).

(dowód: akta kontroli str. 133-138)

2. Realizując wniosek NIK, dotyczący egzekwowania od Straży Miejskiej przedkładania organom Miasta sprawozdań obejmujących pełny zakres jej obowiązków oraz realizacji zaleceń Komendanta Stołecznego Policji, Komendant Straży Miejskiej m.st. Warszawy przekazał Prezydentowi oraz Radzie m. st. Warszawy roczne sprawozdania z działalności za lata 2011 - 2012. Sprawozdania zawierały dane i informacje dotyczące m. in.: bezpieczeństwa mieszkańców stolicy, w tym dzieci i młodzieży, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, z uwzględnieniem wykorzystania fotoradarów, działań profilaktycznych oraz współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w tym w szczególności z policją w realizacji wspólnych zadań.

(dowód: akta kontroli str. 189-219)

3. W latach 2011 – 2012, Biuro Kontroli Urzędu m. st. Warszawy przeprowadziło w Straży Miejskiej m. st. Warszawy dwie kontrole: w 2011 r. – w zakresie wykorzystania instalacji gazowej w samochodach służbowych oraz w 2012 r. - w zakresie prawidłowości ustalania planów finansowych. W wyniku kontroli przeprowadzonej w 2012 r. Biuro Kontroli skierowało wnioski pokontrolne dotyczące sporządzania planów finansowych oraz dokonywania w nich zmian w oparciu o rzetelną analizę potrzeb oraz wydatkowania środków z uwzględnieniem zasad wynikających z przepisów o finansach publicznych. Pismem z dnia 24 czerwca 2013 r. Komendant Straży Miejskiej poinformował Dyrektora Biura Kontroli o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 220-227)

Ocena częściowa

Wnioski pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

¹³ Dz. U. z 2013 r., poz.260.

¹⁴ Pismo z dnia 24 czerwca 2013 r., znak: SM-WBK-0922-6/12.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁵, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, dnia 07 sierpnia 2013 r.

Kontroler
Bożena Zawadzka
Główny specjalista k. p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

.....
podpis

¹⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.